

PIEŅEMTIE TEKSTI

P9_TA(2021)0244

2019. un 2020. gada ziņojumi par Melnkalni

Eiropas Parlamenta 2021. gada 19. maija rezolūcija par Komisijas 2019. un 2020. gada ziņojumiem par Melnkalni (2019/2173(INI))

Eiropas Parlaments,

- ņemot vērā Stabilizācijas un asociācijas nolīgumu starp Eiropas Kopienām un to dalībvalstīm, no vienas puses, un Melnkalnes Republiku, no otras puses¹, kas stājās spēkā 2010. gada 1. maijā,
- ņemot vērā Melnkalnes 2008. gada 15. decembra pieteikumu dalībai Eiropas Savienībā,
- ņemot vērā Komisijas 2010. gada 9. novembra atzinumu par Melnkalnes pieteikumu dalībai Eiropas Savienībā (COM(2010)0670), Eiropadomes 2010. gada 16. un 17. decembra lēmumu piešķirt Melnkalnei kandidātvalsts statusu un Eiropadomes 2012. gada 29. jūnija lēmumu sākt sarunas ar Melnkalni par pievienošanos ES,
- ņemot vērā Melnkalnes pievienošanos NATO 2017. gada 5. jūnijā,
- ņemot vērā Saloniku Eiropadomes prezidentūras 2003. gada 19. un 20. jūnija sanāksmes secinājumus,
- ņemot vērā ES un Rietumbalkānu 2018. gada 17. maija samita Sofijas deklarāciju un tai pievienoto Sofijas prioritāšu programmu,
- ņemot vērā 2014. gada 28. augustā sākto Berlīnes procesu,
- ņemot vērā 2018. gada 29. novembra rezolūciju par Komisijas 2018. gada ziņojumu par Melnkalni²,
- ņemot vērā deklarāciju un ieteikumus, kas pieņemti ES un Melnkalnes Stabilizācijas un asociācijas parlamentārās komitejas (SAPK) 18. sanāsmē, kura notika 2020. gada 25. un 26. februārī Podgoricā,
- ņemot vērā Komisijas 2020. gada 5. februāra paziņojumu “Pievienošanās procesa uzlabošana — ticama ES perspektīva Rietumbalkāniem” (COM(2020)0057),

¹ OV L 108, 29.4.2010., 1. lpp.

² OV C 363, 28.10.2020., 127. lpp.

- ņemot vērā Komisijas 2019. gada 29. maija paziņojumu “2019. gada paziņojums par ES paplašināšanās politiku” (COM(2019)0260), kam pievienots Komisijas dienestu darba dokuments “2019. gada ziņojums par Melnkalni” (SWD(2019)0217),
- ņemot vērā Komisijas 2020. gada 6. oktobra paziņojumu “2020. gada paziņojums par ES paplašināšanās politiku” (COM(2020)0660), kam pievienots Komisijas dienestu darba dokuments “2020. gada ziņojums par Melnkalni” (SWD(2020)0353),
- ņemot vērā Komisijas 2020. gada 6. oktobra paziņojumu “Ekonomikas un investīciju plāns Rietumbalkāniem” (COM(2020)0641),
- ņemot vērā Komisijas un Savienības Augstā pārstāvja ārlietās un drošības politikas jautājumos 2020. gada 8. aprīļa kopīgo paziņojumu “Paziņojums par ES globālo atbildes reakciju uz Covid-19” (JOIN(2020)0011),
- ņemot vērā Komisijas 2020. gada 21. aprīļa novērtējumu par Melnkalnes ekonomikas reformu programmu 2020.–2022. gadam (SWD(2020)0066) un Padomes 2020. gada 19. maijā pieņemtos kopīgos ES, Rietumbalkānu un Turcijas ekonomikas un finanšu jautājumu dialoga secinājumus,
- ņemot vērā Komisijas 2020. gada 29. aprīļa paziņojumu “Atbalsts Rietumbalkāniem cīņā pret Covid-19 un augšupejai laikposmā pēc pandēmijas” (COM(2020)0315),
- ņemot vērā 2020. gada 30. jūnijā Briselē notikušo Melnkalnes pievienošanās konferences piekto sanākumi vietnieku līmenī, kurā tika sāktas sarunas par pēdējo izskatīto sadaļu, proti, par 8. sadaļu “Konkurences politika”,
- ņemot vērā iepriekšējās rezolūcijas par šo valsti,
- ņemot vērā EDSO Demokrātisku iestāžu un cilvēktiesību biroja (*ODIHR*) starptautiskās vēlēšanu novērošanas misijas Melnkalnes parlamenta vēlēšanās 2020. gada 30. augustā sākotnējo konstatējumu un secinājumu paziņojumu, kas publicēts 2020. gada 11. decembrī,
- ņemot vērā Eiropas Parlamenta 2020. gada 19. jūnija ieteikumu Padomei, Komisijai un Komisijas priekšsēdētājas vietniekam / Savienības Augstajam pārstāvim ārlietās un drošības politikas jautājumos par Rietumbalkāniem pēc 2020. gada samita¹,
- ņemot vērā Eiropas Parlamenta priekšsēdētāja un Rietumbalkānu valstu parlamentu vadītāju kopīgi sasauktā Eiropas Parlamenta un Rietumbalkānu valstu parlamentu priekšsēdētāju 2020. gada 28. janvāra samita kopīgo deklarāciju,
- ņemot vērā Zagrebas deklarāciju, par ko panākta vienošanās ES un Rietumbalkānu samitā, kas notika videokonferences formātā 2020. gada 6. maijā,
- ņemot vērā ES un Rietumbalkānu samitus Berlīnes procesa ietvaros 2019. gada 5. jūlijā Poznaņā un 2020. gada 10. novembrī Sofijā,
- ņemot vērā Eiropas Komisijas pret rasismu un neiecietību 2017. gada septembrī publicēto otro valsts uzraudzības ziņojumu par Melnkalni (piektais uzraudzības cikls)

¹ Pieņemtie teksti, P9_TA(2020)0168.

un 2020. gada jūnijā publicētos secinājumus par Melnkalni attiecībā uz 2017. gada ieteikumu īstenošanas progresu,

- ņemot vērā Rietumbalkānu partneru 2019. gada 5. jūlija Deklarāciju par romu integrāciju ES paplašināšanās procesā un Melnkalnes romu un ēģiptiešu sociālās integrācijas stratēģiju 2016.–2020. gadam,
 - ņemot vērā Reglamenta 54. pantu,
 - ņemot vērā Ārlietu komitejas ziņojumu (A9-0131/2021),
- A. tā kā katru paplašināšanās procesā iesaistīto valsti vērtē atsevišķi pēc tās sasniegumiem un pievienošanās grafiku nosaka reformu ātrums un kvalitāte;
- B. tā kā saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienību 49. pantu ikviena Eiropas valsts var iesniegt pieteikumu, lai kļūtu par Savienības dalībvalsti, ja tā atbilst visiem Kopenhāgenas kritērijiem, tostarp ievēro un aizsargā minoritāšu tiesības;
- C. tā kā demokrātija un tiesiskums ir pamatvērtības, uz kurām balstīta ES, un ir gan paplašināšanās, gan stabilizācijas un asociācijas procesu pamatā; tā kā ir vajadzīgas reformas, lai risinātu problēmas, kas joprojām pastāv šajās jomās;
- D. tā kā pašlaik Melnkalne, kas ir sākusi sarunas par visām 33 izskatītajām ES *acquis* sadaļām un ir provizoriski noslēgusi sarunas par trijām, ir visvairāk puvirzījusies uz priekšu sarunu procesā;
- E. tā kā Melnkalne ir pastāvīgi guvusi labu progresu stabilizācijas un asociācijas nolīguma pienākumu īstenošanā;
- F. tā kā 2020. gada 30. augusta parlamenta vēlēšanu rezultātā notika kopš daudzpartiju sistēmas ieviešanas pirmā Melnkalnes varas pāreja demokrātiskā vidē; tā kā šī pāreja notika pienācīgi;
- G. tā kā iepriekšējā valdība atzina vēlēšanu rezultātus un varas nodošanu, tādējādi apliecinot Melnkalnē panākto demokrātijas brieduma pakāpi un progresu;
- H. tā kā Eiropas Savienība ir lielākā Melnkalnes tirdzniecības partnere, 2019. gadā veidojot 37 % eksporta un 47 % importa ar tirdzniecības vērtību 1,38 miljardu EUR apmērā;
- I. tā kā ES ir lielākā finansiālā atbalsta sniedzēja Melnkalnei un tā kā Melnkalne saņem Pirmspievienošanās palīdzības instrumenta (*IPA*) pirmspievienošanās palīdzību, kuras kopējums 2007.–2020. gadam ir 504,9 miljoni EUR;
- J. tā kā ES mobilizēja 38 miljonus EUR kā tūlītēju atbalstu Rietumbalkāniem, lai risinātu Covid-19 izraisīto veselības ārkārtas situāciju;
- K. tā kā ES piekrita pārdaļīt 374 miljonus EUR no *IPA*, lai palīdzētu mazināt Covid-19 sociālekonomiskās sekas Rietumbalkānu reģionā, tā kā Komisija un Melnkalne vienojās par kopsummu 53 miljonu EUR apmērā;
- L. tā kā Melnkalnei tika piedāvāta arī makrofinansiālās palīdzības pakete 60 miljonu EUR apmērā un tā kā kopš 1999. gada ar Eiropas Investīciju bankas aizdevumiem ir piešķirti

804 miljoni EUR;

- M. tā kā Komisija pieņēma 70 miljonu EUR paketi *IPA II* ietvaros, lai palīdzētu finansēt Rietumbalkānu valstu piekļuvi Covid-19 vakcīnām, kuras iepirkušas ES dalībvalstis; tā kā Melnkalne 2020. gada oktobrī parakstīja vienošanos *COVAX* iniciatīvas ietvaros par 248 800 šo vakcīnu devām;
- N. tā kā romus un ēģiptiešus Covid-19 pandēmijas laikā ir īpaši skāruši dziļi iesakņojušies aizspriedumi gan sociālajā, gan profesionālajā vidē,

Paplašināšanās saistības

1. atzinīgi vērtē Melnkalnes pastāvīgo iesaistīšanos ES integrācijas procesā un tās kopējo progresu;
2. uzsver, cik svarīgi ir ātri īstenot pārskatīto paplašināšanās metodiku, balstoties uz tematiskajām sarunu sadaļām, kā arī pakāpeniski ieviest atsevišķas ES rīcībpolitikas un programmas, lai paātrinātu vispārējo sarunu procesu un nodrošinātu skaidrus un taustāmus stimulus Melnkalnes iedzīvotāju tiešās interesēs;
3. atzinīgi vērtē sarunu sākšanu par 8. sadaļu (konkurences politika) un Melnkalnes lēmumu pieņemt pārskatīto paplašināšanās metodiku; īpaši aicina Melnkalni efektīvi izpildīt starpposma kritērijus attiecībā uz 23. un 24. sadaļu, kas būs nākamais sasniegums, un stingri atbalsta pievienošanās sadaļu slēgšanu, Melnkalnei izpildot un īstenojot reformas attiecībā uz nepieciešamajiem kritērijiem; atgādina, ka kopš sarunu sākšanas par pirmo sadaļu 2012. gada decembrī provizoriski ir noslēgtas sarunas par trijām sadaļām, un mudina Melnkalni nepārprotami pievērsties tam, lai izpildītu noslēgšanas kritērijus visās pārējās sadaļās;
4. atzinīgi vērtē to, ka 2020. gada 30. augusta vēlēšanu rezultātā notika kopš daudzpartiju sistēmas ieviešanas pirmā varas pāreja, pilnībā ievērojot demokrātijas standartus un Melnkalnes konstitūciju, kā arī to, ka EDSO/*ODIHR* konstatēja, ka vēlēšanas ir notikušas efektīvi, konkurenciāli un pārredzami; ar gandarījumu atzīmē, ka vēlēšanu rezultāti netika apstrīdēti un ka ievēlētie parlamentārieši ir faktiski atsākuši savu pienākumu izpildi; pauž bažas par ziņām par ārēju ietekmi vēlēšanu procesā;
5. atzinīgi vērtē to, ka pirmajā darba dienā jaunizveidotā Melnkalnes valdība rīkoja viedokļu apmaiņu ar Eiropas Parlamenta deputātiem un ES amatpersonām, kā arī jaunās valdības skaidro apņemšanos turpināt integrāciju ES, panākt atbilstību standartiem, kas nepieciešami valsts virzībai uz ES, un stiprināt transatlantisko aliansi;
6. uzsver, ka ir izšķirīgi svarīgi nepieļaut regresu reformu procesā, un mudina jauno valdību izmantot savas pilnvaras, lai paātrinātu ar ES saistītās reformas un pievienošanās sarunas; norāda, ka, lai Melnkalne virzītos uz priekšu ceļā uz ES, ir vajadzīgs atvērts un konstruktīvs dialogs starp visām politiskajām un sociālajām ieinteresētajām personām par jautājumiem, kas attiecas uz valsts vispārējo progresu;
7. uzsver, ka ir vajadzīga sadarbīga un konstruktīva līdzaspastāvēšana starp prezidentu, jauno valdību un jauno parlamentu (Skupštinu), lai veicinātu Melnkalnes progresu ceļā uz ES un vēl vairāk stiprinātu valsts demokrātisko progresu; aicina visas puses ievērot demokrātiskos un konstitucionālos principus;

8. atzinīgi vērtē nesenās sabiedriskās domas aptaujas, kuras liecina, ka aizvien vairāk Melnkalnes iedzīvotāju (76,6 %) atbalsta valsts turpmāku pievienošanos ES, tā sūtot jaunajai valdībai skaidru signālu, ka cilvēki vēlas reformas, kas balstās Eiropas vērtībās; norāda, ka tas ir viens no augstākajiem sabiedrības ES atbalsta rādītājiem reģionā; šajā kontekstā atzinīgi vērtē to, ka Komisija 2020. gadā deva jaunu impulsu paplašināšanas procesam, pieņemot jaunu stratēģiju Rietumbalkāniem un ekonomikas un investīciju plānu;
9. atzinīgi vērtē Melnkalnes progresu vairākās pievienošanās sarunu jomās, tostarp starptautiskajā policijas sadarbībā un organizētās noziedzības apkarošanā (tostarp sākotnējo progresu cilvēku tirdzniecības un narkotiku kontrabandas jomā); aicina iestādes paātrināt politiskās un ekonomiskās reformas, jo īpaši tiesiskuma un pamattiesību, tiesu varas, mediju brīvības un korupcijas apkarošanas jomās, kurās ir vajadzīgs ievērojams papildu progress;
10. prasa Rietumbalkānu valstis, tostarp pilsonisko sabiedrību un jauniešus, aktīvi iesaistīt un pienācīgi iekļaut konferencē par Eiropas nākotni un ievērot to devumu, ņemot vērā to apņemšanos nākotnē kļūt par ES dalībvalstīm;
11. aicina radīt jaunas iespējas augsta līmeņa politiskajam un rīcībpolitiskajam dialogam ar Rietumbalkānu valstīm, organizējot regulārus ES un Rietumbalkānu samitus un pastiprinot ministru un parlamentu kontaktus, lai stiprinātu paplašināšanās procesa politisko uzticamību un nodrošinātu stingrāku vadību un augsta līmeņa iesaisti, kā paredz arī pārskatītā paplašināšanās metodika;
12. atgādina, ka valdības interesēs ir nodrošināt pienācīgu pārstāvību ārvalstīs; šajā sakarā norāda, ka vēl nav iecelts Melnkalnes pārstāvniecības Eiropas Savienībā vadītājs;

Demokrātija un tiesiskums

13. ņem vērā EDSO/ODIHR starptautisko novērotāju konstatējumus un secinājumus un aicina iestādes pilnībā un laikus pirms nākamā vēlēšanu cikla ņemt vērā to ieteikumus; atzinīgi vērtē valdības pieņemto lēmumu par vēlēšanu saraksta kontroles padomes izveidi; atzīmē, ka 2020. gada decembrī Skupština pieņēma lēmumu par visaptverošas vēlēšanu reformas komitejas izveidi, un sagaida, ka šī komiteja sāks darbu bez turpmākas kavēšanās;
14. mudina Melnkalni pašvaldību vēlēšanas organizēt vienlaikus visā valstī, lai panāktu lielāku demokrātijas stabilitāti, izvairītos no nepārtrauktām kampaņām un mazinātu politiskā klimata sasprindzinājumu; pauž vilšanos par to, ka, neraugoties uz partiju vienošanos par vēlēšanu rīkošanu vienā dienā, tiesiskajā regulējumā šis jautājums joprojām nav pietiekami risināts; atgādina, ka Likuma par padomnieku un parlamenta deputātu ievēlēšanu grozīšanai ir vajadzīgs divu trešdaļu vairākums, savukārt tam nepieciešama parlamenta partiju plaša vienprātība;
15. aicina visus Melnkalnes jaunievelētās Skupštinas politiskos spēkus iesaistīties konstruktīvā, lietderīgā un iekļaujošā dialogā parlamentā, jo tas ir būtiski svarīgi sekmīgai parlamentārajai demokrātijai; atzinīgi vērtē opozīcijas lēmumu neboikotēt Skupštinas darbu un atkārto, ka funkcionējoša parlamentārā demokrātija balstās gan uz valdības, gan opozīcijas līdzdalību parlamenta lēmumu pieņemšanas procesā; uzsver, ka virzības panākšanā ceļā uz pievienošanos ES un reformu īstenošanā ir vajadzīga gan

valdošā vairākuma, gan opozīcijas plaša vienprātība; aicina izstrādāt pasākumus, kuru mērķis būtu uzlabot dialogu un uzticēšanos politiskajā spektrā;

16. atzinīgi vērtē pirmo amatpersonu iecelšanu Melnkalnes delegācijā ES un Melnkalnes SAPK un Melnkalnes delegācijas SAPK noformēšanu; aicina pēc iespējas drīz atsākt SAPK darbu un atzinīgi vērtē attālināto SAPK sanāksmi, kas plānota 2021. gada jūnijā; uzsver, cik svarīga ir parlamentāra viedokļu apmaiņa un divreiz gadā notiekošu sanāksmju atsākšana;
17. atzinīgi vērtē darbības, kuru mērķis ir uzlabot Skupštinas īstenoto uzraudzību un tās pārredzamību un atvērtību iedzīvotājiem un pilsoniskajai sabiedrībai; aicina jaunievelēto Skupštinu nodrošināt iekļaujošu politisko dialogu parlamentā un palielināt pilsoniskās sabiedrības lomu;
18. atkārtoti, ka ir svarīgi paātrināt darbu pie 23. un 24. sadaļai paredzēto rīcības plānu un citu tiesiskuma un pamattiesību jomas stratēģisko dokumentu īstenošanas, jo īpaši — ar rezultatīvu dialogu starp partijām, kura mērķis būtu nodrošināt nepieciešamo kvalificēto balsu vairākumu svarīgu tiesu un prokuratūras amatpersonu iecelšanai, kā arī veicot sabiedriskās apspriešanas un apspriešanas ar ekspertiem par izmaiņām pamata tiesību aktos; pauž bažas par to, ka 24. sadaļas darba grupa pēdējā gada laikā nav tikusies;
19. pauž bažas par nesenajām norisēm attiecībā uz speciālo prokuroru organizētās noziedzības un korupcijas jomā, kā arī plānotajām Prokuroru padomes sastāva izmaiņām; aicina Melnkalnes valdību grozīt svarīgus tiesību aktus, tostarp attiecībā uz ierosinātajiem grozījumiem Likumā par prokuratūru un Likumā par īpašo prokuratūru, saskaņā ar demokrātiskajām normām un iedibināto Eiropas praksi un veikt pēcpasākumus attiecībā uz Venēcijas komisijas atzinumu šajā ziņā; uzsver, ka Speciālās prokuratūras neatkarīga darbība un integritāte ir priekšnoteikums Melnkalnes progresam tiesiskuma jomā;
20. pauž nožēlu par ierobežoto progresu tiesu sistēmas jomā un aicina Melnkalnes iestādes steidzami novērst atlikušos sarežģījumus attiecībā uz tiesu varas neatkarību, profesionalitāti, efektivitāti un atbildību, īstenojot pastāvošos tiesību aktus un saskaņā ar Pretkorupcijas starpvalstu grupas (*GRECO*) un Venēcijas komisijas ieteikumiem; uzsver, ka Melnkalnei ir jāpanāk turpmāks progress tiesiskuma reformās, tostarp — uz priekšu jāvirza tiesu sistēmas reforma saskaņā ar labām demokrātijas normām un praksi, nepieļaujot šīs reformas regresu; atkārtoti, ka, pateicoties līdz šim veiktajām reformām, Melnkalnei ir struktūras un mehānismi, kas nodrošina tiesu iestāžu un prokuratūru neatkarību un pārskatatbildību; mudina iestādes konsekventi izmantot šos mehānismus un balstīties uz padarīto darbu, lai panāktu jaunus rezultātus un uzlabotu progresu cīņā pret korupciju un organizēto noziedzību;
21. pauž lielas bažas par to, kā Tiesu padome interpretē konstitūciju, atļaujot tiesu priekšsēdētāju nelikumīgu atkārtotu iecelšanu amatā uz vairāk nekā diviem pilnvaru termiņiem; atzīmē, ka Augstākās tiesas priekšsēdētājs un Baras, Kotoras un Plavas pamattiesu priekšsēdētāji atkāpās no amata pēc tam, kad no amata bija aicināti atkāpties tiesneši ar vairākiem mandātiem, tādējādi ievērojot labu Eiropas praksi un demokrātijas standartus;
22. atzinīgi vērtē to, ka ir gūts progress cīņā pret organizēto noziedzību, jo īpaši attiecībā uz lielākām policijas spējām un profesionalitāti; mudina Melnkalni turpināt centienus šajā

jomā, jo īpaši — apkarojot starptautiski darbojošos noziedznieku tīklus, sevišķu uzmanību pievēršot cīņai pret nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizāciju, cilvēku, narkotiku un ieroču tirdzniecību, nelikumīgām azartspēlēm un cigarešu kontrabandu, un izsekojot to iespējamās saiknes ar politiķiem un valsts iestāžu pārstāvjiem;

23. izsaka atzinību par premjerministra vietnieka nesējumiem, kas gūti, apcietinot organizētajā noziedzībā iesaistītus ievērojamus cilvēkus; stingri nosoda pret viņu vērstos nāves draudus; aicina atbalstīt un aizsargāt visas amatpersonas, kas cīnās pret korupciju un organizēto noziedzību, pat riskējot ar savu dzīvību, un pauž solidaritāti ar viņiem;
24. uzsver, ka joprojām pastāv sistēmiskas nepilnības krimināltiesību sistēmā un tās ir prioritāri jānovērš; mudina iestādes ieviest konkrētus pasākumus, kas iespēju vienoties par soda samazināšanu attiecinātu tikai uz izņēmuma gadījumiem, lai uzlabotu tiesu iestāžu reakcijas uz organizēto noziedzību pārredzamību un ticamību;
25. pauž dziļas bažas par ierobežoto progresu korupcijas apkarošanā un aicina atbildīgās iestādes ievērojami uzlabot valsts rezultātus noziedzīgi iegūtu līdzekļu konfiscēšanā, kriminālvajāšanā un galīgajā notiesāšanā, it sevišķi augsta līmeņa lietās, ievērojami uzlabojot kriminālizmeklēšanas un tiesībaizsardzības kvalitāti un neatkarību;
26. norāda uz dažām pozitīvām norisēm Korupcijas novēršanas aģentūras darbībā; tomēr uzsver, ka joprojām pastāv problēmas ar tās neatkarību un prioritāšu noteikšanu, un aicina šo aģentūru rīkoties neatkarīgi un konsekventi īstenot Korupcijas novēršanas likumu;
27. atkārtoti, ka krimināltiesību sistēmai ir stingri jāreaģē uz augsta līmeņa korupciju; atgādina, ka ir iedarbīgi jāreaģē uz valsts resursu iespējamu nepienācīgu izmantošanu politisko partiju interesēs un politisko partiju nelikumīgu finansēšanu;
28. atzinīgi vērtē centienus īstenot valsts pārvaldes reformu un jau gūtos rezultātus; pauž bažas par konstatējumiem, ka daļība partijā joprojām stipri ietekmē nodarbinātību Melnkalnes publiskajā sektorā, un aicina jauno valdību izvairīties no politiski motivētas civildienesta darbinieku atļaušanas no darba un pieņemšanas darbā; aicina Melnkalnes iestādes turpināt centienus izveidot efektīvu valsts pārvaldi un noturēt īpašās zināšanas, jo īpaši attiecībā uz pievienošanās procesu ES, un šajā ziņā atzinīgi vērtē pārredzamas iecelšanas procedūras; pauž nožēlu par to, ka konkurences un korupcijas apkarošanas aģentūrām joprojām ir vājas institucionālās spējas;
29. pauž bažas par grozījumiem Likumā par valsts ierēdņiem un valsts darbiniekiem, kurus pieņēmusi Skupština un kuri pazemina kritērijus attiecībā uz darbu valsts pārvaldē un varētu apdraudēt progresu valsts pārvaldes reformā, kuras mērķis ir ieviest uz nopelniem balstītu pieņemšanu darbā;
30. atzinīgi vērtē jaunās valdības solījumus ievērojami palielināt pārredzamību visās jomās, arī publisko finanšu jomā, un mudina to steidzami izstrādāt un pieņemt labāku likumu par brīvu piekļuvi informācijai;
31. ņem vērā Melnkalnē gaidāmo iedzīvotāju un mājokļu skaitīšanu un aicina atbildīgās iestādes to veikt atbilstoši Eiropas standartiem un starptautiskajiem ieteikumiem; mudina nepieļaut nekādu procesa politizēšanu un aicina izmeklēt visas apsūdzības, kas

saistītas ar ārvalstu iejaukšanos skaitīšanas procedūrā;

32. aicina Melnkalnes iestādes īpašu uzmanību pievērst tādu jautājumu risināšanai kā nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizēšana, izvairīšanās no nodokļu maksāšanas un jebkādas citas noziedzīgas darbības shēmā, kas paredz piešķirt pilsonību ieguldītājiem un kas beigs darboties 2021. gadā; atzinīgi vērtē Melnkalnes valdības neseno lēmumu to pakāpeniski izbeigt līdz gada beigām;

Pamatbrīvību un cilvēktiesību ievērošana

33. pauž nožēlu par vārda brīvības un mediju brīvības situāciju, attiecībā uz kuru piecos secīgos Komisijas ziņojumos nav konstatēts nekāds progress, it sevišķi runājot par sabiedriskās raidorganizācijas *RTCG* darbu; stingri nosoda jebkāda veida uzbrukumus medijiem un žurnālistu iebiedēšanu un aicina nekavējoties un efektīvi izmeklēt šādus gadījumus, arī iepriekš notikušus gadījumus, lai izbeigtu noziegumu pret žurnālistiem nesodāmību; pauž nožēlu par to, ka joprojām nav atrisinātas dažas pret žurnālistiem vērstas vardarbības lietas; aicina veikt turpmākus pasākumus, lai nodrošinātu mediju un žurnālistu neatkarību; mudina Melnkalni radīt faktiskai vārda brīvības izmantošanai labvēlīgus nosacījumus — tā ir viena no ES pamatvērtībām un būtisks elements Melnkalnes pievienošanās procesā ES;
34. pauž bažas par mediju vides augsto polarizāciju, īpaši par pieaugošo dezinformācijas apjomu, kuras mērķis ir arī saasināt etnisko spriedzi, izkropļot vēlēšanu procesus un samazināt iedzīvotāju atbalstu eiroatlantiskajai integrācijai; uzsver, ka medijpratība, mediju brīvība un neatkarība ir būtiski svarīgas dezinformācijas apkarošanai; uzsver, ka ir jāuzlabo koordinācija, lai apkarotu reģionālās dezinformācijas kampaņas;
35. aicina pastiprināt Eiropas sadarbību ar Melnkalni tādas dezinformācijas, kiberdraudu un hibrīddraudu mazināšanā, kuru mērķis ir vājināt Eiropas perspektīvu reģionā; pauž bažas par aizvien lielāko Melnkalnes neaizsargātību, ko rada tās valsts parāda pieaugums, jo īpaši Ķīnai; šajā sakarā aicina Komisiju un Melnkalnes valdību sadarboties nolūkā rast risinājumu ļoti strīdīgajam iepriekšējās valdības saņemtajam Ķīnas Bar-Boljare automaģistrāles aizdevumam, lai izvairītos no atkarības no parādiem un lai Melnkalnei nebūtu Ķīnas kreditoriem jāatdod nodrošinājums; uzstāj, ka vienlaikus Melnkalnes iestādēm ir rūpīgi un pārredzami jāizmeklē šis aizdevums un tā izlietojums un jāsauc pie atbildības politiski atbildīgie;
36. aicina Melnkalni, ES dalībvalstis un Eiropas Savienības delegāciju Melnkalnē turpināt izmantot aktīvāku un efektīvāku komunikācijas politiku attiecībā uz Eiropas perspektīvu, to vērsot gan uz vietējiem, gan ES iedzīvotājiem, un turpināt koordinētos centienus palielināt ES finansēto projektu pamanāmību; aicina Komisiju un Eiropas Ārējās darbības dienestu atbalstīt uz Balkāniem vērsta izcilības centra izveidi dezinformācijas apkarošanai;
37. aicina Melnkalnes iestādes veikt konkrētus noturības un kiberdrošības veidošanas pasākumus laikā, kad valsts saskaras ar pieaugošu spiedienu, ko rada ārvalstu iejaukšanās ar mērķi graut tās valstiskumu un orientāciju uz rietumiem, un panākt lielāku mediju vides pārraudzību, lai cīnītos pret viltus ziņām un citādu dezinformāciju, sevišķi tādu, aiz kā slēpjas kaitīga ārvalstu ietekme, un nodrošināt Melnkalnes mediju regulatoru un sabiedrisko raidorganizāciju darbības neatkarību, vienlaikus panākot līdzsvaru starp dezinformācijas apkarošanu un nesamērīgiem vārda brīvības

ierobežojumiem tiešsaistē;

38. stingri nosoda vārdiskus un fiziskus uzbrukumus nacionālajām minoritātēm un to iebiedēšanu, jo īpaši Pļevļā pēc parlamenta vēlēšanām 2020. gada augustā un nesēn Beranē un Niksicā; mudina Melnkalnes iestādes rūpīgi izmeklēt visus šos incidentus un vainīgos saukt pie atbildības;
39. uzsver, ka ir jāaizsargā visu nacionālo minoritāšu tiesības, it sevišķi tādēļ, ka dažām no tām vairs nav minoritāšu partijas pārstāvju Skupštinā; mudina Melnkalnes iestādes īpašu uzmanību pievērst jautājumiem, kas saistīti ar Melnkalnes pilsoņu nacionālo un etnisko piederību; šajā sakarā ņem vērā Melnkalnes valdības neseno priekšlikumu grozīt Melnkalnes pilsonības likumu; uzsver, ka par visiem šādu sensitīvu tiesību aktu grozījumiem ir jāsteno plašs apspriešanas process un tie būtu jāpieņem tikai saskaņā ar demokrātiskajām normām un iedibināto Eiropas praksi nolūkā attīstīt Melnkalnes Eiropas perspektīvu; aicina ņemt vērā valsts multietnisko identitāti, tostarp izmantotās valodas, kultūras mantojumu un vietējo kopienu tradīcijas; uzsver, ka ir jāpanāk turpmāks progress romu un ēģiptiešu sociālajā iekļaušanā Melnkalnes darba tirgū, izglītībā un sabiedriskajā dzīvē, un aicina iestādes nodrošināt viņu piekļuvi personas dokumentiem, garantēt viņu juridisko statusu un īstenot iedarbīgus pasākumus pret naida runu;
40. ņem vērā Likumu par aizsardzību pret vardarbību ģimenē un tā plānotās izmaiņas un mudina Melnkalnes iestādes to rūpīgi īstenot, cita starpā — piešķirot pietiekamus resursus, jo dzimumbalstīta vardarbība, vardarbība ģimenē un vardarbība pret bērniem joprojām ir problēma, kas rada dziļas bažas; aicina Covid-19 pandēmijas laikā būt modrākiem un izveidot atbalsta sistēmas vardarbības ģimenē upuriem;
41. aicina iestādes nodrošināt, ka tiek rūpīgi īstenoti standarti, kas noteikti Eiropas Padomes Konvencijā par vardarbības pret sievietēm un vardarbības ģimenē novēršanu un apkarošanu (Stambulas konvencija), cita starpā — palielinot labi apmācītu un dzimumsensitīvu tiesībaizsardzības amatpersonu un tiesnešu skaitu, lai nodrošinātu šādu noziegumu pienācīgu izmeklēšanu un kriminālvajāšanu, un ieviest iedarbīgus pasākumus pret seksuālu uzņēmēšanu, arī darbavietā;
42. pauž bažas par ierobežotajiem rezultātiem, ko sniegušas pastāvošās rīcībpolitikas un projekti, kuru mērķis ir veicināt sieviešu līdzdalību darba tirgū, politikas veidošanā un politikā un novērst nodarbinātības un sociālās rīcībpolitikas vājās vietas; šajā sakarā pauž nožēlu par sieviešu īpatsvara samazināšanos parlamenta deputātu vidū, dzimumu ziņā nepietiekami līdzsvarotu politisko pārstāvību vēlēšanās, jaunajā Skupštinā un valdībā; aicina veikt nepieciešamos juridiskos un rīcībpolitiskos pasākumus, lai veicinātu sieviešu līdzdalību politikā;
43. atgādina, ka, lai gan Melnkalnes valdība apstiprināja gada rīcības plānu personu ar invaliditāti aizsardzības pret diskrimināciju un līdztiesības veicināšanas stratēģijai, galvenais mērķis joprojām ir tā īstenošana; pauž nožēlu par to, ka personas ar invaliditāti joprojām saskaras ar diskrimināciju un sarežģījumiem tiesu iestāžu pieejamībā; uzsver, ka ir jāuzlabo personu ar invaliditāti, iekšzemē pārvietotu personu un citu neaizsargātu grupu piekļuve veselības aprūpes pakalpojumiem;
44. atzinīgi vērtē progresu LGBTI tiesību aizsardzībā un to, ka Melnkalne ir pirmā valsts reģionā, kas pieņēmusi likumu par viendzimuma partnerībām; aicina iestādes

nodrošināt, ka tiek izpildīti visi nepieciešamie nosacījumi tā pienācīgai īstenošanai; uzsver, ka ir jāuzlabo transpersonu un nebināru personu situācija; atzinīgi vērtē praida gājiena miermīlīgo norisi 2019. gadā; aicina Melnkalnes iestādes turpināt uzlabot sociālās iekļaušanas un tolerances gaisotni un vākt sadalītus datus par nauda runu un noziegumiem, kuri balstīti uz seksuālo orientāciju un dzimtisko identitāti;

45. aicina Melnkalnes iestādes turpināt īstenu dialogu par reliģijas brīvību ar reliģiju pārstāvjiem un citām attiecīgajām ieinteresētajām personām un saskaņā ar Venēcijas komisijas 2019. gada 24. jūnija atzinumu; aicina kaimiņvalstis atturēties no iejaukšanās šajā jautājumā un citās Melnkalnes iekšlietās;
46. pauž bažas par to, ka jaunā valdība bez publiskām debatēm un dialoga ar visām reliģiskajām kopienām, kā arī bez Venēcijas komisijas atzinuma steidzamības kārtā pieņēma grozījumus Likumā par reliģijas un pārliecības brīvību un reliģisko kopienu juridisko statusu; atzīmē, ka prezidents šo likumu ir parakstījis;

Izlīgums, labas kaimiņattiecības un starptautiskā sadarbība

47. atzinīgi vērtē Melnkalnes apņemšanos panākt iekļaujošu reģionālo sadarbību un Melnkalnes konstruktīvo lomu Rietumbalkānu reģionā, kā arī tās aktīvo dalību daudzās reģionālajās iniciatīvās; uzsver, ka reģionālā sadarbība un labas kaimiņattiecības ir saistītas ar Melnkalnes ES perspektīvu;
48. atzinīgi vērtē to, ka 2019. gada maijā tika parakstīts Protokols par robežpunkta noteikšanu starp Bosniju un Hercegovinu, Melnkalni un Serbijas Republiku, un mudina Melnkalni turpināt konstruktīvi un pēc iespējas drīz pievienošanās procesā risināt atlikušos divpusējos jautājumus ar kaimiņvalstīm, tostarp neatrisinātos robežu demarkācijas jautājumus ar Serbiju un Horvātiju; atgādina, ka būtu jāievēro pastāvošie divpusējie robežlīgumi; atkārto, ka robežstrīdi būtu jārisina labu kaimiņattiecību garā, divpusēji un izmantojot pastāvošos starptautiskos mehānismus; atzīmē, ka divpusējām attiecībām ar Serbiju bijusi raksturīga spriedze, un uzstāj, ka visi divpusējie strīdi būtu jārisina ar iekļaujošu un nekonfrontējošu dialogu, izvairoties no jebkādas ārvalstu iejaukšanās iekšlietās;
49. stingri nosoda Srebrenīcas genocīda noliegšanu un šaubas par Starptautiskā Kara noziegumu tribunāla bijušajai Dienvidslāvijai (ICTY) nolēmumiem un leģitimitāti, ko paudis tieslietu, cilvēktiesību un minoritāšu tiesību ministrs; atzinīgi vērtē citu valdības locekļu ātri izteiktos atspēkojumus un priekšlikumu par viņa atlaišanu;
50. atzinīgi vērtē kopējā reģionālā tirgus izveidi, kas brūgēs ceļu uz valsts pilnīgu pievienošanos ES vienotajam tirgum; ir stingri pārliecināts, ka šādas iniciatīvas varētu būt svarīgs instruments, ar ko palielināt reģiona potenciālu, pievilcīgumu un konkurētspēju, un kas it sevišķi varētu palīdzēt reģionālajām tautsaimniecībām atveseļošanās procesā pēc pandēmijas;
51. stingri nosoda visus Melnkalnes un citu reģiona valstu politiķu mēģinājumus noliegt Srebrenīcas genocīdu vai jebkādus citus kara noziegumus, kas tika izdarīti bijušajā Dienvidslāvijā; atzinīgi vērtē to, ka starp Bosniju un Hercegovinu un Melnkalni ir parakstīts protokols par sadarbību bezvēsts pazudušu personu meklēšanā kā labs piemērs sadarbībai bezvēsts pazudušo personu lietu izmeklēšanā; pauž bažas par to, ka nav progresa Melnkalnē izdarīto kara noziegumu izmeklēšanā, un aicina iestādes intensificēt centienus sodīt par kara noziegumiem un atklāt, kas noticis ar pazudušām personām, kā arī atbalstīt un pilnveidot izveidoto Dokumentācijas un informācijas

centru;

52. vēlreiz pauž atbalstu iniciatīvai izveidot reģionālo komisiju, kas noskaidrotu faktus par kara noziegumiem un citiem rupjiem cilvēktiesību pārkāpumiem bijušajā Dienvidslāvijā (*RECOM*); atzinīgi vērtē Melnkalnes valdības apņemšanos un pienākumu izpildi saistībā ar dalību Jauniešu reģionālās sadarbības birojā (*RYCO*), uzsverot, cik svarīga ir Melnkalnes pašreizējais rotācijas priekšsēdētāja amats šajā organizācijā;
53. aicina Melnkalnes iestādes pilnībā ievērot noteikumus par pēctecību no bijušās Dienvidslāvijas Sociālistiskās Federatīvās Republikas, jo īpaši militārā īpašuma jomā;
54. atzinīgi vērtē Melnkalnes pilnīgo atbilstību ES kopējai ārpolitikai un drošības politikai un aktīvo dalību ES misijās saskaņā ar kopējo drošības un aizsardzības politiku, īpaši misijā “ES jūras spēki Somālijā — operācija “ATALANTA”” un ES apmācības misijā Mali, kā arī citās starptautiskās misijās, īpaši ANO misijā attiecībā uz referendumu Rietumsahārā, ANO Miera uzturēšanas spēkos Kiprā, NATO vadītajā misijā “Resolute Support” Afganistānā un NATO misijā Kosovā (*KFOR*);
55. pauž bažas par valdības amatpersonu iecelšanas gadījumiem drošības un militārās izlūkošanas nozarē un par risku, ka var tikt apšaubīta Melnkalnes stratēģiskā alianse ar ES un NATO; uzsver, cik stratēģiski svarīga ir Melnkalnes dalība NATO, un mudina Melnkalni sadarboties gan ar ES, gan NATO attiecībā uz noturību pret ārvalstu iejaukšanos un kibernetiskās drošības jomā;
56. uzsver, ka ES un ASV ir jāstiprina partnerība un koordinācija Rietumbalkānos, lai veicinātu būtiskas reformas, uzlabotu pārvaldību un panāktu izlīgumu;
57. atzinīgi vērtē Melnkalnes progresu un atjaunotās saistības starptautiskās policijas sadarbības jomā un mudina to turpināt centienus risināt neatbilstīgas migrācijas problēmu, vēl vairāk pilnveidojot savu starptautisko sadarbību robežu aizsardzības un atpakaļuzņemšanas jomā un uzlabojot savas spējas veikt migrantu kontrabandas tīklu kriminālvajāšanu;
58. atzīmē, ka ir stājies spēkā Melnkalnes un Eiropas Robežu un krasta apsardzes aģentūras (*Frontex*) nolīgums par sadarbību robežu pārvaldības jomā, kas ļaus *Frontex* palīdzēt Melnkalnei robežu pārvaldībā, kopīgu operāciju īstenošanā un pārrobežu noziedzības apkarošanā pie valsts jūras robežām, tostarp narkotiku un ieroču kontrabandas, cilvēku tirdzniecības un terorisma apkarošanā;
59. mudina Melnkalnes iestādes migrācijas un robežu politikas centrā saglabāt cilvēktiesību, pamatbrīvību un starptautisko tiesību ievērošanu; aicina Eiropas Robežu un krasta apsardzes (*Frontex*) operācijās Melnkalnes teritorijā ievērot tos pašus standartus;

Ekonomika un Covid-19 pandēmija

60. atzinīgi vērtē Melnkalnes progresu finanšu sektora stabilitātes stiprināšanā, kā arī konkrētu darba tirgus nosacījumu uzlabojumu īstenošanā; tomēr atzīmē, ka joprojām ir augsts bezdarba līmenis, it sevišķi sievietes, jaunieši, romu un mazkvalificētu cilvēku vidū; mudina iestādes uzlabot sievietes dalību darba tirgū un risināt tādas jautājumus kā dzimumu nelīdztiesība nodarbinātībā un darba algas aspektā, kā arī cenas ziņā pieejama bērnu aprūpe;

61. pauž bažas par to, ka likums par budžetu 2021. gadam tika ierosināts tikai 2020. gada beigās, un aicina budžeta plānošanas procesu darīt pārredzamāku un savlaicīgāku;
62. atzinīgi vērtē to, ka Melnkalne ir īstenojusi vajadzīgās reformas, lai nodrošinātu atbilstību ES labas pārvaldības nodokļu jomā principiem, un to, ka Padome 2020. gada 18. februārī izņēma šo valsti no saraksta ar jurisdikcijām, kas nodokļu nolūkos nesadarbojas;
63. mudina Melnkalni pastiprināt darbu izglītības sistēmas labākai saskaņošanai ar darba tirgu, lai efektīvāk risinātu prasmju neatbilstības un intelektuālā darbaspēka emigrācijas problēmu attiecībā uz jauniešiem; aicina Melnkalnes iestādes valsts pārvaldē censties ieviest atvērtu un pārredzamu cilvēkresursu politiku, kā arī palielināt publiskās investīcijas ilgtspējīgai sociālajai un ekonomiskajai attīstībai;
64. ar bažām raugās uz Covid-19 pandēmijas ietekmi uz Melnkalnes ekonomiku, jo tās iekšzemes kopprodukts 2020. gadā samazinājās par 14,3 %; aicina valdību īstenot atbildīgu makroekonomikas un fiskālo politiku, ņemot vērā augsto valsts parāda līmeni; mudina iestādes pēc iespējas labāk izmantot ES palīdzību, lai mazinātu krīzes ietekmi, tostarp izstrādājot un īstenojot mērķorientētus pasākumus, lai mazinātu pandēmijas ietekmi uz marginalizētām kopienām un neaizsargātiem cilvēkiem; uzsver, cik svarīgi ir attīstīt jauniešu uzņēmējdarbības prasmes;
65. aicina Komisiju atbalstīt Melnkalnes centienus samazināt bezdarbu, ko būtiski palielināja Covid-19 pandēmija, īpaši tūrisma nozarē, kas veido vairāk nekā 20 % no Melnkalnes iekšzemes kopprodukta, ņemot vērā lielo tūristu skaita samazināšanos;
66. atkārti, ka Eiropas Savienība ātri mobilizēja tūlītēju finansiālo un materiālo atbalstu Rietumbalkāniem, lai palīdzētu novērst Covid-19 pandēmijas izraisīto veselības ārkārtas situāciju un paātrinātu reģiona sociālekonomisko atveseļošanu; atgādina, ka Melnkalnei tika piešķirti 53 miljoni EUR steidzami vajadzīga medicīniskā aprīkojuma iegādei un to nozaru atbalstam, kuras Covid-19 krīze skārusi vissmagāk; atgādina arī par lēmumu sniegt makrofinansiālo palīdzību līdz 60 miljonu EUR apmērā, lai palīdzētu Melnkalnei ierobežot pandēmijas negatīvās sociālekonomiskās sekas;
67. uzsver, ka Covid-19 pandēmija ir postoši ietekmējusi sabiedrību kopumā, it sevišķi sievietes, viena vecāka ģimenes un neaizsargātas grupas, piemēram, romus, ēģiptiešus, LGBTI, cilvēkus ar invaliditāti un citas minoritātes, padziļinot nelīdztiesību un saasinot esošās problēmas; aicina Melnkalnes iestādes Covid-19 sociālekonomiskās palīdzības pasākumu izstrādē un īstenošanā ņemt vērā šo grupu vajadzības;
68. pauž atzinību ES civilās aizsardzības mehānisma lomai — Covid-19 apkarošanā Melnkalnē tas ir nodrošinājis ļoti nepieciešamo atbalstu medicīnisko ierīču un individuālo aizsardzības līdzekļu veidā;
69. pauž bažas par notiekošo procesu, kura mērķis ir atbrīvot no amata sabiedrības veselības aprūpes iestāžu vadītājus, laikā, kad Melnkalni smagi skar Covid-19 pandēmija, kā arī par jauno 750 miljonu EUR aizdevumu, ko valdība saņēma bez apspriešanās ar Skupštinu;
70. aicina Komisiju un Padomi izrādīt solidaritāti ar Rietumbalkāņu valstīm, palīdzot tām saņemt vakcīnas pret Covid-19, un iesaistīt Melnkalni kopīgajā ES vakcīnu iepirkumā;

atzinīgi vērtē Komisijas un Padomes veiktos pasākumus ar mērķi palīdzēt Melnkalnei iegādāties vakcīnas pret Covid-19, izmantojot *COVAX* un citas iespējas, piemēram, koordinējot ES dalībvalstu ziedojumus; aicina sniegt papildu palīdzību, lai nodrošinātu, ka pēc iespējas ātrāk cilvēkiem visās Rietumbalkānu valstīs ir pieejams pietiekams skaits vakcīnu pret Covid-19, ņemot vērā pandēmijas situāciju katrā valstī; ir stingri pārliecināts, ka vakcīnu rīcībpolitikai vajadzētu būt humanitārai un tā nedrīkstētu kalpot nekādām ģeopolitiskām interesēm

71. mudina Melnkalni pēc iespējas labāk izmantot Komisijas Ekonomikas un investīciju plānu Rietumbalkāniem; atzīst, cik tas ir svarīgs nolūkā atbalstīt ilgtspējīgu savienojamību, transporta un infrastruktūras jomā, cilvēkkapitālam, konkurētspējai un iekļaujošai izaugsmei reģionā, vienlaikus uzsverot, ka visām investīcijām ir jāatbilst Parīzes nolīguma mērķiem un ES dekarbonizācijas mērķrādītājiem;
72. atzīmē, ka vienlīdz svarīgi ir visi *IPA III* investīciju mērķrādītāji; šajā sakarā aicina Komisiju pienācīgu *IPA III* finansējuma daļu koncentrēt uz notiekošo Melnkalnes pāreju uz demokrātiju, it īpaši — ņemot vērā pastāvīgās problēmas ar investīciju klimatu, apguves spēju un vides standartiem Melnkalnē;

Vide, enerģētika un transports

73. atzinīgi vērtē progresu, ko Melnkalne panākusi elektroenerģijas ražošanas dažādošanā, tiecoties uz atjaunīgajiem energoresursiem un pārsniedzot savu kopējo 2020. gada atjaunīgo energoresursu mērķrādītāju un nozaru mērķrādītājus elektroenerģijai un apkurei un dzesēšanai, kā arī tās aktīvo dalību Rietumbalkānu savienojamības programmā; aicina Melnkalni ieviest racionalizētus un vienkāršotus noteikumus, lai sekmētu atjaunīgo energoresursu projektu turpmāku izvēršanu; uzsver ES atbalsta nozīmi pārejā uz tīrāku un atjaunīgu enerģiju; pauž bažas par naftas un gāzes urbumu projektiem tieši pie Melnkalnes krastiem, kuri var kaitēt videi, dabai un tūrismam, kas ir valsts svarīgākā ekonomikas nozare;
74. atzinīgi vērtē Melnkalnes lēmumu izbeigt finansiāli atbalstīt mazas hidroelektrostacijas, kas neatbilst attiecīgajiem vides standartiem; atzīmē lēno progresu un kavēšanos ar Pļevļas termoelektrostacijas slēgšanu un aicina Melnkalni bez kavēšanās pildīt Lielo sadedzināšanas iekārtu direktīvas¹ noteikumus;
75. pieņem zināšanai soļus, ko Melnkalne spērusi, lai izveidotu elektronisku izcelsmes apliecinājumu sistēmu nolūkā nodrošināt atbilstību standartizētajai Eiropas energoefektivitātes sertifikātu sistēmai; atzīmē elektroenerģijas nozares reformu lielo brieduma pakāpi un mudina Melnkalni nekavējoties transponēt *REMIT* regulu² un tīkla kodeksus transponēt valsts tīkla kodeksos; aicina Melnkalni paaugstināt pašreiz zemo starpzonu jaudas līmeni, kas pieejams elektroenerģijas tirgus dalībniekiem, saskaņā ar ES paraugpraksēm; pauž atzinību Melnkalnei par to, ka tā ir reģionālā līdere oglekļa cenas noteikšanas un emisijas kvotu tirdzniecības mehānisma izveidē; atzinīgi vērtē tās

¹ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2001/80/EK (2001. gada 23. oktobris) par ierobežojumiem attiecībā uz dažu piesārņojošo vielu emisiju gaisā no lielām sadedzināšanas iekārtām (OV L 309, 27.11.2001., 1. lpp.).

² Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 1227/2011 (2011. gada 25. oktobris) par enerģijas vairumtirgus integritāti un pārredzamību (OV L 326, 8.12.2011., 1. lpp.).

panākto pilnīgo atbilstību Degvielu kvalitātes direktīvai¹ un aicina panākt progresu naftas ārkārtas rezervju turēšanā;

76. atzinīgi vērtē pozitīvo attīstību Melnkalnes valsts vides un klimata pārmaiņu jomas tiesību aktu un nacionālā enerģētikas un klimata plāna saskaņošanā ar ES *acquis* un aicina turpināt centienus dokumentu pabeigt pēc iespējas drīz saskaņā ar Enerģētikas kopienas Ministru padomes ieteikumiem; atzinīgi vērtē to, ka Melnkalne aizsargā Zetas upi kā dabas parku; aicina iestādes veikt steidzamus pasākumus, lai labāk aizsargātu aizsargājamās teritorijas un potenciālās *Natura 2000* teritorijas, tostarp Ulciņas sāls laukus, Škodras ezeru, Taras upi u. c.; aicina Melnkalni uzlabot atkritumu apsaimniekošanu un risināt nelikumīgas atkritumu likvidēšanas problēmu; aicina iestādes vides, klimata un enerģētikas rīcībpolitikas īstenošanā valstī iesaistīt vietējās kopienas un pilsonisko sabiedrību;
77. ar gandarījumu atgādina, ka saskaņā ar konstitūcijas 1. pantu Melnkalne ir ekoloģiska valsts; atgādina, ka, izveidojot Sinjajevinas militāro apmācību un ieroču testēšanas teritoriju *UNESCO* aizsargājamās teritorijās, ir jāievēro *UNESCO* sociālkulturālās un ekoloģiskās ilgtspējas principi; atzīmē, ka, attīstot lielāku hidroenerģijas un tūrisma kapacitāti, it sevišķi šajās aizsargājamās teritorijās, būtu jāņem vērā ES vides aizsardzības standarti; aicina iestādes novērtēt automaģistrāles būvniecības ietekmi uz vidi pie Taras upes un labāk aizsargāt visvērtīgākās teritorijas; vēlreiz aicina veikt infrastruktūras projektu rūpīgus un vispusīgus *ex ante* vidiskās, ekonomiskās un sociālās ietekmes novērtējumus saskaņā ar Eiropas standartiem;
78. atzinīgi vērtē to, ka sāka zaļā programma Rietumbalkāniem, kurai ir potenciāls virzīt pāreju uz ilgtspējīgu un oglekļneitrālu ekonomiku; aicina Melnkalni turpināt ieviest un īstenot vajadzīgos tiesību aktus, lai sasniegtu atrunātos kopīgos digitālās un zaļās pārkārtošanās mērķus;
79. aicina Melnkalni, kas ir Eiropas valsts ar ceturto lielāko mežu segumu, uzlabot savu mežu apsaimniekošanu, it sevišķi — veltot tiem vairāk resursu un aktīvi apkarojot nelikumīgu mežizstrādi; atzīmē nesen veikto pētījumu, kurā uzsvērts, ka Melnkalnē ik gadu tiek radīti aptuveni simts tūkstoši kubikmetru koksnes atkritumu, ko būtu viegli atkalizmantot; aicina iestādes apsvērt pieejas, kā veicināt aprites ekonomikas modeļus šajā un citās ekonomikas nozarēs;
80. aicina Melnkalnes iestādes nodrošināt tiesības piekļūt vidiskajai informācijai par infrastruktūras projektiem, kā noteikts tās konstitūcijā un Orhūsas konvencijā, kuru Melnkalne ratificēja 2009. gadā;

o

o o

81. uzdod priekšsēdētājam šo rezolūciju nosūtīt Eiropadomes priekšsēdētājam, Komisijai, Komisijas priekšsēdētājas vietniekam / Savienības Augstajam pārstāvim ārlietās un

¹ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2009/30/EK (2009. gada 23. aprīlis), ar ko groza Direktīvu 98/70/EK attiecībā uz benzīna, dīzeļdegvielas un gāzeļļas specifikācijām un ievieš mehānismu autotransporta līdzekļos lietojamās degvielas radītās siltumnīcefekta gāzu emisijas kontrolei un samazināšanai (OV L 140, 5.6.2009., 88. lpp.).

drošības politikas jautājumos un Melnkalnes prezidentam, valdībai un parlamentam.